

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/395/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3800899950
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3800899950.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: L & C FINANCIAL GROUP INC., so sídlom Mossfon Building, 2nd Floor, East 54th Street, P.O.Box 0832-0886 W.T.C. Panama, Panamská republika, zaregistrovaná pod č. 635021, zastúpeného JUDr. Jánom Legerským, advokátom, so sídlom Nám. sv. Anny 25, Trenčín, proti žalovanému: Mesto Bojnice, IČO: 00 318 001, Sládkovičova 1, Bojnice, zastúpenému JUDr. Petrom Šmeringaiom, advokátom so sídlom Šafárikovo nám. č. 4, Bratislava, o zaplatenie 288.409,68 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 31. mája 2017, č. k. 4C/43/2014-344, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd ako súd prvej inštancie uložil žalobcovi zložiť zábezpeku na trovy konania vo výške 26.100,- eur na špecifikovaný účet tunajšieho súdu, do 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval skutkové okolnosti, v zmysle ktorých žalobou podanou dňa 11.01.2000 sa žalobca SLOVPETROL spol. s.r.o. so sídlom Puškinova 42, Prievidza, IČO: 31 633 951 domáhal voči žalovanému - MOTOKOMPLEX, spol. s.r.o., IČO: 31 591 728 vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 7.000.000 Sk s príslušenstvom (pôvodne vec sp.zn. 4C/157/2000). Po zmene žaloby, jej rozšírení (o ktorej súd rozhodol uznesením č.. 4C/157/2000-57) a po pripustení vstupu súčasného žalovaného na miesto pôvodného žalovaného - MOTOKOMPLEX, spol. s.r.o., IČO: 31 591 728 (o ktorom súd rozhodol uznesením č. k. 4C/157/2000-123) sa pôvodný žalobca SLOVPETROL spol. s.r.o. so sídlom Puškinova 42, Prievidza, IČO: 31 633 951 žalobou v tejto veci domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 288.409,68 eur s príslušenstvom z titulu Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 21.01.2000 medzi postupcom MOTOKOMPLEX, spol. s.r.o., IČO: 31 591 728 (pôvodným žalovaným) a žalobcom ako postupníkom. Uznesením č.k. 4C/43/2014 - 319 zo dňa 24.10.2014 tunajší súd pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu SLOVPETROL spol. s.r.o., IČO: 31 633 951 vstúpil do tohto konania na strane žalobcu L & C FINANCIAL GROUP INC., so sídlom Mossfon Building, 2nd Floor, East 54th Street, P.O.Box 0832-0886 W.T.C. Panama, Panamská republika, zaregistrovaná pod č. 635021. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trenčíne svojím uznesením č.k. 4Co/965/2014 - 333 zo dňa 30.01.2015 napadnuté uznesenie súdu 1. stupňa (uznesenie č.k. 4C/43/2014-319 zo dňa 24.10.2014) potvrdil. Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Prievidza č.k. 4C/43/2014-319 zo dňa 24.10.2014 v spojitosti s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co/965/2014-333 zo dňa 30.01.2015, dňa 10.03.2015, je žalobcom v tejto veci L & C FINANCIAL GROUP INC., so sídlom Mossfon Building, 2nd Floor, East 54th Street, P.O.Box 0832-0886 W.T.C. Panama, Panamská republika, zaregistrovaná pod č. 635021. Žalobca sa v tomto spore domáha voči žalovanému rozhodnutia o majetkovom práve, t.j. zaplatenia 288.409,68 eur. V odvolaní žalovaného zo dňa 19.11.2014 proti uzneseniu č.k. 4C/43/2014-319 žalovaný podal súčasne i návrh na uloženie povinnosti žalobcovi zložiť

zábezpeku za trovy konania podľa § 51 Zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Tento návrh podal pre prípad, ak by odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil, (čo sa v danom prípade aj stalo). Žalovaný navrhol uložiť povinnosť žalobcovi zložiť zábezpeku za trovy konania vo výške 26.105,14 eur. Výšku tejto zábezpeky považuje za primeranú, pretože predstavuje iba trovy žalovaného do vydania rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/10/2008-224 zo dňa 15.10.2008, ktorým bola žalovanému priznaná náhrada trov konania vo výške 786.443,50 Sk, čo predstavuje sumu 26.105,14 eur. V tejto sume nie sú zahrnuté ďalšie trovy konania, ktoré vznikli žalovanému po podaní dovolania žalobcom až po súčasnosť.

3. Návrh žalovaného na uloženie povinnosti žalobcovi zložiť zábezpeku na trovy konania právne posudzoval podľa príslušných ustanovení zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.

4. Je nesporné že žalobca má sídlo v Panamskej republike a žalovaný v Slovenskej republike. Slovenská republika je členským štátom Európskej únie, Panamská republika nie je členským štátom Európskej únie. Medzi Slovenskou republikou a Panamskou republikou nie je uzatvorená (dvojstranná či viacstranná) zmluva upravujúca právomoc súdu rozhodovať v sporových veciach.

5. Žalobca je cudzincom, na ktorého sa vzťahuje § 51 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Žalobca má sídlo v Panamskej republike. Umiestnenie sídla spoločnosti - právnickej osoby na území toho ktorého štátu je kritériom jej štátnej príslušnosti. Vo vzťahu k právnickým osobám to určuje § 3 ods. 2 (ak právny úkon Slovenskej republiky robí cudzinec, stačí, ak nie je ďalej uvedené niečo iné, ak je na úkon spôsobilý podľa slovenského práva) a § 32 ods. 1,3 Zákona č. 97/1963 Zb. (ods. 1: cudzinci majú v oblasti svojich osobných a majetkových práv, pokiaľ týmto zákonom alebo osobitnými predpismi nie je ustanovené inak, rovnaké práva a rovnaké povinnosti ako slovenskí štátni občania, ods. 3: ustanovenie odsekov 1 a 2, pokiaľ ide o majetkové vzťahy, sa použijú obdobne pre právnické osoby). Z ustanovenia § 32 zák. č. 97/1963 Zb. teda možno vyvodiť, že pojem „cudzinec“ v zmysle § 51 zák. č. 97/1963 Zb. sa vzťahuje aj na právnické osoby. Zákon č. 97/1963 Zb. nerozlišuje, či je cudzinec fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Inak by za určitých okolností okrem iného neprípustne znevýhodnil procesné postavenie žalobcu v súdnom konaní v prípade cudzinca, ktorý je fyzickou osobou, oproti cudzincovi, ktorý je právnickou osobou. Žalobcu so sídlom v Panamskej republike je na účely Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom potrebné považovať za cudzinca, ktorému je možné uložiť povinnosť zložiť zábezpeku za trovy konania.

6. Súčasný žalobca sa stal žalobcom v tomto spore dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu I. stupňa o pripustení zmeny účastníkov konania na strane žalobcu (uznesenie č.k. 4C/43/2014-319 v spojitosti s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co/965/2014-333) s poukazom na existenciu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.01.2009 uzatvorenej medzi pôvodným žalobcom (SLOVPETROL spol. s.r.o., IČO: 31 633 951) ako postupcom a súčasným žalobcom ako postupníkom, predmetom ktorej bolo postúpenie predmetnej žalovanej pohľadávky, t.j. dňom 10.03.2015. Žalovaný podal návrh na uloženie povinnosti žalobcovi zložiť zábezpeku za trovy konania dňa 24.11.2014, teda neprichádza do úvahy uplatnenie § 51 ods. 2 písm. a) Zákona č. 97/1963 Zb.

7. V danom prípade nie sú splnené podmienky pre neuloženie zložiť zábezpeku za trovy konania podľa § 51 ods. 2 Zákona č. 97/1963 Zb.. Ustanovenie § 51 ods. 2 písm. a) sa vzťahuje na fyzické osoby. Na žiadosť súdu žalobca oznámil, že žalobca nemá nehnuteľný majetok, a teda nie je vylúčené uloženie zábezpeky za trovy konania ani v zmysle § 51 ods. 2 písm. c) tohto ustanovenia. K vylúčeniu uloženia zložiť zábezpeku za trovy konania v zmysle § 51 ods. 2 písm. b) tohto ustanovenia súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že v Panamskej republike sa v podobných prípadoch od slovenského občana zábezpeka nežiada. Na výzvu súdu v podaní zo dňa 30.05.2016 uviedol, že žalobca nemá možnosť zabezpečiť listinný dôkaz na preukázanie toho, že v Panamskej republike ako v štáte, v ktorom má sídlo, sa v podobných prípadoch nežiada od slovenského občana zábezpeka, teda že na území Panamskej republiky podľa jej právneho poriadku, sú slovenskí účastníci konania ako navrhovatelia oslobodení v podobných súdnych konaniach od zloženia zábezpeky.

8. Podľa oznámenia Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 08.04.2016 Ministerstvo spravodlivosti SR vo vzťahu k Panamskej republike nemá informácie, či v Panamskej republike podľa tamojšieho právneho

poriadku sa žiada alebo nežiada v obdobných prípadoch zábezpeka za trovy konania ako podľa § 51 ods. 1 Zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. MS SR ďalej uviedlo, že právnym podkladom na zisťovanie obsahu cudzieho práva je Európsky dohovor o informáciách o cudzom práve zo 07.06.1968 (ozn. č. 82/97 Z.z.), ktorý však Panamská republika neratifikovala, a preto žiadosť súdu o zistenie obsahu cudzieho práva by ostala panamskými orgánmi nevybavená. Ďalej uviedlo, že medzi Slovenskou republikou a Panamskou republikou taktiež nie je uzatvorená žiadna medzinárodná zmluva, ani vyhlásená vzájomnosť, ktorá by upravovala zloženie zábezpeky od cudzej právnickej osoby. Z obsahu oznámenia vyplýva, že súd musí postupovať podľa § 51 ods. 2 Zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom a že v prvom rade žalobca - cudzinec, by mal preukázať, že podľa jeho právneho poriadku neexistuje povinnosť zložiť zábezpeku, keďže je to v jeho záujme a má prístup k svojmu právnemu poriadku.

9. V tejto veci sa návrh na začatie konania nevybavuje platobným rozkazom a žalobca nie je oslobodený od súdnych poplatkov a preddavkov, preto neprichádza do úvahy nemožnosť uloženia zábezpeky ani podľa § 51 ods. 2 písm. d) a e) zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.

10. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal včas odvolanie. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Deklaroval uplatnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

11. Považuje uznesenie okresného súdu a jemu predchádzajúci postup za nesprávny a nezákonný, založený na nedostatočnom zistení rozhodujúcich skutočností, pre ktoré okresný súd dospel k nesprávnym a neúplným skutkovým zisteniam a na nesprávnom právnom posúdení veci, v dôsledku čoho okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Za rozhodujúci nedostatok napadnutého uznesenia okresného súdu považuje uloženie povinnosti zložiť zábezpeku na trovy konania bez toho, aby súd riadne a náležite zistil splnenie podmienok na uloženie takejto povinnosti, ako aj vylúčenie takejto možnosti podľa ust. § 51 ods. 2 písm. a/, b/ zák. č. 97/1963 Zb. (ďalej „ZMPSP“).

13. Podľa ustanovenia § 51 ods. 2 písm. a/ ZMPSP, zábezpeku nemožno uložiť ak návrh na jej zloženie bol podaný, až keď odporca vo veci už konal alebo urobil procesný úkon, hoci už vedel, že navrhovateľ nie je slovenským občanom alebo že slovenské občianstvo stratil. Žalobca poukazuje na to, že z kontextu právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 51 ZMPSP jednoznačne vyplýva, že za návrh na zloženie zábezpeky podaný odporcom, o ktorom by mal súd rozhodovať, možno považovať až taký návrh odporcu, ktorý je podaný v čase, kedy žalobcom už je cudzinec v ponímaní tohto zákonného ustanovenia, pretože akýkoľvek skôr podaný návrh na uloženie takejto povinnosti žalobcovi by nebol spôsobilým návrhom na prejednanie a rozhodnutie súdom. Napriek týmto skutočnostiam súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol o návrhu žalovaného na uloženie povinnosti žalobcovi zložiť zábezpeku za trovy konania, ktorý žalovaný podal ešte dňa 24.10.2014 hoci žalobca sa stal stranou v spore až dňom 10.03.2015 a teda v čase podania predmetného návrhu žalovaným bola v spore žalobcom slovenská právnická osoba a nie cudzinec v zmysle ustanovení ZMPSP.

14. V zmysle ustanovenia § 51 ods. 2 písm. b/ ZMPSP zábezpeku nemožno uložiť ak v štáte, ktorého je navrhovateľ príslušníkom, ak sa v podobných prípadoch od slovenského občana zábezpeka nežiada. Vo vzťahu k zisteniu tejto skutočnosti vylučujúcej uloženie zábezpeky, bol postup súdu prvej inštancie zjavne nesprávny a celkom nedostatočný a súd prvej inštancie vôbec žiadnym hodnoverným spôsobom nemal preukázané, že by nebola podmienka vylučujúca uloženie zábezpeky v zmysle tohto zákonného ustanovenia splnená. Z výkladu k tomuto zákonnému ustanoveniu obsiahnutému v komentári k ZMPSP vydanom nakladateľstvom C.H. Beck v Prahe v roku 2012 (Lysina/Štefanková/Đuriš/Števec) vyplýva, že v tomto prípade bude dôkazné bremeno znášať samotný súd s cieľom zistiť, či by sa v podobných majetkových sporoch poskytla rovnaká výhoda slovenskému občanovi, ak by podal v danej veci návrh na začatie konania v štáte, ktorého príslušníkom je navrhovateľ. V prípade, že medzi štátmi neexistuje žiadna medzinárodná zmluva týkajúca sa právnej pomoci a konania v civilných veciach, bude mať súd neľahkú situáciu. Účastníci konania predmetnou informáciou spravidla disponovať nebudú, ani dôkazné bremeno nemožno v tejto veci preniesť na nich. Východisko z nepriaznivej situácie súdu ponúka § 54 ZMPSP, na základe ktorého môže Ministerstvo spravodlivosti SR vydať vyhlásenie o vzájomnosti zo

strany cudzieho štátu, ktoré je pre súd záväzné (viď str. 288 označenej publikácie). Z tohto je zrejmé, že postup súdu prvej inštancie, ktorý preniesol zodpovednosť za zistenie tejto materiálnej vzájomnosti v zmysle § 51 ods. 2 písm. b/ ZMPSP na žalobcu, nebol správny a rovnako nebol správny postup súdu prvej inštancie, ak bez jednoznačného zistenia tejto skutočnosti, teda že v Panamskej republike sa v podobných prípadoch od slovenského občana zábezpeka žiada, rozhodol o uložení povinnosti žalobcovi zložiť zábezpeku za trovy konania a súd prvej inštancie tak podľa žalobcu rozhodol jednoznačne predčasne a bez riadneho zistenia podstatných skutočností pre takéto rozhodnutie.

15. Napokon žalobca považuje za nesprávny postup súdu prvej inštancie aj pri určení výšky zábezpeky, keď túto súd prvej inštancie odvodil od sumy zodpovedajúcej trovám žalovaného priznaným žalovanému rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. 5Co/10/2008-224 zo dňa 15.10.2008. Tento rozsudok odvolacieho súdu bol dovolacím súdom zrušený a preto nemožno z neho vychádzať ani pri posúdení výšky zábezpeky za trovy konania v zmysle § 51 ods. 1 ZMPSP, keďže po jeho zrušení ide o rozhodnutie, ktoré nemôže zakladať žiadne práva a povinnosti a od ktorého potom nemožno žiadne nároky, čo do základu, ani výšky odvodzovať. Navyše žalobca sa stal stranou sporu v tejto veci až po zrušení označeného rozsudku odvolacieho súdu a v nadväznosti na to aj jemu predchádzajúceho rozsudku súdu prvej inštancie a teda voči žalobcovi by nebolo ani spravodlivé výšku zábezpeky za trovy konania odvodzovať od rozhodnutia vydaného v predošlom štádiu konania, ktoré bolo navyše zrušené. Preto aj v tejto časti považuje žalobca postup súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutie za nesprávne.

16. Postup súdu prvej inštancie, ktorý uložil žalobcovi povinnosť zložiť zábezpeku za trovy konania v celkom neprimeranej výške považuje žalobca za odopretie práva na prístup k súdu a na spravodlivý súdny proces a teda za taký postup, ktorý je v rozpore aj so základnými princípmi CSP vyjadrenými najmä v Čl. 2, 3, 6 ods. 1 a 17 CSP a tiež v rozpore s Čl. 46 a 48 Ústavy SR. V tomto smere žalobca poukazuje aj na právne závery vyplývajúce z Nálezu Ústavného súdu SR č. PL ÚS 30/2015 zo dňa 11.05.2016, ktorý sa síce týkal vtedy platného ustanovenia č. 141a O.s.p., avšak ktorého závery sú primerane aplikovateľné aj na posúdenie správnosti postupu súdu prvej inštancie v tejto veci pri rozhodovaní o návrhu žalovaného na uloženie povinnosti žalobcovi zložiť zábezpeku za trovy konania.

17. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť.

18. K námietkam žalobcu v odvolaní uviedol:

i) Pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 51 ods. 2 písm. a/ ZMPSP a námietky vznesené zo strany žalobcu, podľa ktorých za návrh na zloženie zábezpeky podaný žalovaným možno považovať až taký návrh žalovaného, ktorý je podaný v čase, kedy žalobcom už nie je cudzinec v ponímaní tohto zákonného ustanovenia, pretože akýkoľvek skôr podaný návrh na uloženie tejto povinnosti žalobcovi by bol nespôsobilým na prejednanie a rozhodnutie súdom, dovoľujeme si poukázať na doslovné znenie tohto ustanovenia, podľa ktorého: „Zábezpeku nemožno uložiť ak návrh na jej zloženie bol podaný, až keď odporca vo veci už konal alebo urobil procesný úkon, hoci už vedel, že navrhovateľ nie je slovenským občanom alebo že slovenské občianstvo stratil.“ Tak ako vyplýva z vyššie cit. znenia § 51 ods. 2 písm. a/ ZMPSP, zákon sankcionuje žalovaného stratou možnosti vyhovieť návrhu na zloženie zábezpeky v prípade, ak žalovaný vedel, že žalobca je cudzincom, no napriek tomu už vo veci konal alebo urobil (ľubovoľný) procesný úkon. Tak ako vyplýva zo zhrnutia skutkového stavu v bodoch 1 až 6, návrh na zloženie zábezpeky bol uplatnený v prvom procesnom úkone v ktorom žalovaný reagoval na informáciu, že na miesto pôvodného žalobcu (spoločnosti so sídlom na Slovensku) vstupuje cudzinec. Je preto potrebné uviesť na pravú mieru, že žalovaný (ktorý mal záujem využiť svoje subjektívne právo na zabezpečenie nákladov na trovy konania) ani nemal inú možnosť ako spolu s odvolaním (prvý procesný úkon, ktorý mu patril) uplatniť aj nárok na zloženie zábezpeky na trovy konania. V prípade, ak by odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým bola zmena žalobcu pripustená (k čomu napokon aj došlo) a neuplatnil by nárok na zloženie zábezpeky, nárok na zloženie zábezpeky by zanikol, a to práve z dôvodu podľa ust. § 51 ods. 2 písm. a/ ZMPSP (a teda z dôvodu, že odporca vo veci už urobil procesný úkon, no o zloženie zábezpeky nepožiadaval). Je takisto vhodné pripomenúť, že tak ako vyplýva zo štruktúry uvedeného podania, žalovaný navrhoval uložiť žalobcovi povinnosť zložiť zábezpeku iba pre prípad, ak by odvolací súd prvostupňové rozhodnutie potvrdil (čo sa v danom prípade aj napokon stalo). Žalovaný konal plne v súlade s ust. § 51 ZMPSP, neobstojí preto argumentácia, v zmysle ktorej o zloženie zábezpeky bolo požiadané predčasne.

ii) Ako správne poukázal súd prvého stupňa v napádanom rozhodnutí : „Zmyslom právnej úpravy podľa § 51 ods. 1 Zákona č. 97/1963 Zb. je ochrana tuzemského účastníka konania, voči ktorému sa cudzinec domáha na súde rozhodnutia o majetkovom práve. Na základe rozhodnutia súdu v konaní začatom na návrh cudzinca totiž môže byť tuzemskému účastníkovi priznané právo na náhradu trov konania proti tomuto cudzincovi. výkon takéhoto rozhodnutia súdu v cudzom štáte však nemusí byť vôbec realizovateľný, resp. len za veľmi sťažených podmienok. Účelom, na ktorý má zábezpeka na trovy konania slúžiť, je ochrana - zabezpečenie práva žalovaného v konaní o majetkovom práve na návrh cudzinca. Táto zábezpeka slúži na pokrytie trov konania žalovaného, ak by žalobca - cudzinec nebol v konaní úspešný.“ (odôvodnenie str. 2a 3).

iii) Pokiaľ ide o námietky žalobcu vo vzťahu k aplikácii ust. § 52 ods. 2 písm. b/ ZMPSP je potrebné poukázať na zásadnú skutočnosť, a síce, že právny zástupca žalobcu síce poukazuje na pôvodnú právnu úpravu, medzičasom však došlo k novelizácii predmetného ustanovenia, z ktorej i súd I. st. pri rozhodovaní vychádzal. Návrh na zloženie zábezpeky (spolu s odvolaním) bol podaný dňa 24.11.2014. Napádané rozhodnutie bolo vydané dňa 31.05.2017, a to za účinnosti poslednej novely ZMPSP, ktorá bola zavedená zák. č. 125/2016. Pôvodné ust. § 52 ods. 2 písm. b ZMPSP, ktoré znelo „Zábezpeku nemožno uložiť, ak v štáte, ktorého je navrhovateľ príslušníkom, sa v podobných prípadoch od slovenského občana zábezpeka nežiada.“ bolo pritom novelou ZMPSP zák. č. 267/2015 účinnou odo dňa 01.12.2015 zmenené nasledovne: „Zábezpeku nemožno uložiť, ak ide o občana členského štátu Európskej únie alebo osobu, ktorá má v takomto štáte bydlisko alebo ak navrhovateľ preukáže, že v štáte, ktorého je príslušníkom, sa v podobných prípadoch od slovenského občana zábezpeka nežiada.“ Je nepochybné, že na náš skutkový stav musí súd aplikovať aktuálnu právnu úpravu podľa predošlej vety, nakoľko toto ustanovenie bolo účinné v dobe rozhodovania o návrhu. Prechodné ustanovenia k citovanému ustanoveniu pritom neuvádzajú, že by sa na daný skutkový stav mala použiť predošlá úprava. Ako je zrejmé z odôvodnenia napádaného rozhodnutia, súd I. st. vykonal dopyt na Ministerstve spravodlivosti SR „Podľa oznámenia Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 08.04.2016 -Ministerstvo spravodlivosti SR vo vzťahu k Panamskej republike nemá informácie, či v Panamskej republike podľa tamojšieho právneho poriadku sa žiada alebo nežiada v obdobných prípadoch zábezpeka na trovy konania ako podľa § 51 ods. 1 Zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. MS SR ďalej uviedlo, že právnym dokladom na zisťovanie obsahu cudzieho práva je Európsky dohovor o informáciách o cudzom práve zo 07.06.1968 (ozn. č. 82/97), ktorý však Panamská republika neratifikovala, a preto žiadosť súdu o zistenie obsahu cudzieho práva by ostala panamskými orgánmi nevybavená. Ďalej uviedol, že medzi Slovenskou republikou a Panamskou republikou taktiež nie je uzatvorená žiadna medzinárodná zmluva, ani vyhlásená vzájomnosť, ktorá by upravovala zloženie zábezpeky od cudzej právnickej osoby. Z obsahu oznámenia vyplýva, že súd musí postupovať podľa § 51 ods. 2 Zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom a že v prvom rade žalobca - cudzinec, by mal preukázať, že podľa jeho právneho poriadku neexistuje povinnosť zložiť zábezpeku, keďže je to v jeho záujme a má prístup k svojmu právnemu poriadku.“ (odôvodnenie str. 4). Vzhľadom na aktuálne účinné znenie ust. § 52 ods. 2 písm. b/ ZMPSP (ktoré bolo účinné aj v dobe rozhodovania súdu I. st. o návrhu) je to situácia právne jednoznačná. Úvahy žalobcu o tom, že dôkazné bremeno by mal v danej situácii znášať samotný súd nemajú preto žiadne opodstatnenie.

iv) Pokiaľ ide o výšku zábezpeky, táto bola navrhnutá v sume 26.100,- eur, ktorá zodpovedá trovám konania priznaným žalovanému Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/10/2008-224 zo dňa 15.10.2008, t.j. trovy vzniknuté ešte pred dovolacím konaním a nasledovnými úkonmi. Zábezpeka slúži na zabezpečenie možného (budúceho) nároku žalovaného na náhradu trov konania. Neobstojí preto právna argumentácia, podľa ktorej bol vyššie uvedený rozsudok krajského súdu zrušený. Ako tvrdí žalobca, vyššie uvedené rozhodnutie nemôže zakladať žiadne práva a povinnosti, to však nemá žiadny súvis s nárokom žalovaného na poskytnutie zábezpeky. Je preto absurdné tvrdenie žalobcu, podľa ktorého stranou v tejto veci sa stal až po zrušení vyššie uvedeného rozsudku a z tohto dôvodu by nebolo spravodlivé výšku zábezpeky odvodzovať od rozhodnutia vydaného v predošlom štádiu konania.

19. Krajský súd preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a zistil, že uznesenie okresného súdu je vecne správne, a preto je potrebné toto potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolanie žalobcu prejednal bez nariadenia pojednávania, pretože to nebolo potrebné (§ 385 ods. 1 CSP).

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, ktorý spočíva v nesprávnom skutkovom závere, je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď okresný súd chybné vyhodnotí návrh strán na vykonanie dôkazov, hoci ich vykonanie bolo relevantné na správne zistenie skutkového stavu a tiež vtedy, keď

okresný súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

21. Zásada voľného hodnotenia dôkazov znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu.

22. Právne posúdenie veci je činnosť súdu, spočívajúci v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, čo potom vedie k záveru o právach a povinnostiach účastníkov. Právne posúdenie je nesprávne, keď sa súd dopustí pri tejto činnosti omylu, tzn., keď na správne zistený skutkový stav aplikuje nesprávny právny predpis, prípadne vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, tento však nesprávne interpretuje alebo vtedy, keď zo zistených skutočností vyvodí nesprávne právne závery, alebo vtedy, keď aplikuje právnu normu pri absencii (relevantnej časti) skutkového stavu.

23. Podľa § 51 ods. 1 ZMPSP cudzincovi, ktorý sa domáha rozhodnutia o majetkovom práve, súd uloží na návrh odporcu, aby zložil súdom určenú zábezpeku za trovy konania s tým, že ak zábezpeku nezloží do určenej lehoty, nebude proti vôli odporcu v konaní pokračovať a konanie zastaví.

25. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, zábezpeku nemožno uložiť, ak:

- a) návrh na jej zloženie bol podaný, až keď odporca vo veci už konal alebo urobil procesný úkon, hoci už vedel, že navrhovateľ nie je slovenským občanom alebo že slovenské občianstvo stratil;
- b) ide o občana členského štátu Európskej únie alebo osobu, ktorá má v takom štáte bydlisko, alebo ak navrhovateľ preukáže, že v štáte, ktorého je príslušníkom, sa v podobných prípadoch od slovenského občana zábezpeka nežiada;
- c) navrhovateľ má v Slovenskej republike nehnuteľný majetok v cene dostačujúcej na úhradu trov, ktoré odporcovi v konaní vzniknú;
- d) návrh na začatie konania sa vybavuje platobným rozkazom;
- e) navrhovateľ je oslobodený od súdnych poplatkov a preddavkov.

26. Preskúmaním veci krajský súd zistil, že okresný súd rozhodol o návrhu žalobcu na zloženie zábezpeky na trovy konania na základe správnych skutkových a právnych záverov, preto žalovaným uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú spôsobilými odvolacími dôvodmi.

27. Z hľadiska skutkových okolností, ktoré vylučujú uloženie povinnosti podľa § 51 ods. 1 ZMPSP, žalobca polemizuje so záverom okresného súdu, že preukázať existenciu vzájomnosti je vecou žalobcu (§ 51 ods. 2 písm. b/ ZMPSP)

28. Vzhľadom na právnu úpravu v citovanom ustanovení, neobstojí argumentácia žalobcu, že zistenie tejto okolnosti je vecou súdu. Okresný súd správne vychádzal zo súčasnej právnej úpravy v ustanovení § 51 ods. 2 písm. b/ ZMPSP, že totiž povinnosť preukázať existenciu vzájomnosti v otázke zábezpeky, zaťažuje žalobcu a pokiaľ toto nepreukáže, platí, že vzájomnosť, t.j. nevyžadovanie zábezpeky od slovenského občana, nie je právne zabezpečená v štáte, ktorého príslušníkom je žalobca.

29. Podľa § 217 ods. 1. prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

30. V zmysle ustanovenia § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

31. V prejednávanej veci žalobca namieta procesný postup okresného súdu, že návrh žalovaného na zloženie zábezpeky bol podaný skôr, než žalobca nadobudol status procesnej strany, keďže takýto návrh podal žalovaný v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu zo dňa 24.10.2014, č.k. 4C/43/2014-319, ktorým bola pripustená zmena žalobcu podľa § 92 ods. 2 O.s.p..

32. Z obsahu spisu je evidentné, že o tomto procesnom návrhu žalovaného, ktorý sa o charaktere postupníka dozvedel z predmetného uznesenia, rozhodol okresný súd až po právoplatnosti uznesenia o pripustení zmeny na strane žalobcu - po potvrdzujúcom rozhodnutí krajského súdu zo dňa 30.01.2015, č.k. 4Co/965/2014-333.

33. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 217 ods. 1 prvej vety a § 234 ods. 2 CSP, v čase rozhodnutia okresného súdu o návrhu žalovaného, urobeného vo veci spolu s procesným úkonom - odvolaním proti uzneseniu o pripustení zmeny, okresný súd rozhodol vo veci správne, pretože už neexistovali žiadne predpoklady vylučujúce uloženie zábezpeky podľa § 51 ods. 2 písm. a ZMPSP.

34. S poukazom na uvedené, rozhodnutie okresného súdu z hľadiska zákonnosti v samotnej otázke zábezpeky na trovy konania podľa § 51 ZMPSP je správne.

35. Za správne považuje krajský súd aj výšku uloženej zábezpeky na trovy konania, ktoré zodpovedajú ich predpokladanej výške, už aj vzhľadom na ich doteraz preukázaný rozsah (26.105,14 eur), ako to správne odôvodnil okresný súd.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).